

Hildegart Rodríguez, de nena prodigi a dona del futur

Resulta sorprenent que una figura tan fascinant com la de Hildegart Rodríguez hagi estat tan poc aprofitada fins ara pel cinema quan té tots els elements per fer-la un personatge potentíssim es miri pel vessant que es miri. Només Fernando Fernán Gómez a *Mi hija Hildegart* (1977) en va reivindicar la figura. És per això que l'estrena de *La virgen roja* de Paula Ortiz fa finalment “justícia cinematogràfica” a un gran oblit. I m'atreveiria a dir que no només des del punt de vista audiovisual sinó també de memòria històrica. Aquesta luxosa versió de la vida d'aquesta nena prodigi, coneguda també com “la dona del futur” de la 2a República Espanyola, està realitzada per alguns dels millors talents del panorama cinematogràfic actual: la productora Maria Zamora al capdavant -que acaba de recollir a Sant Sebastià el Premi Nacional de Cinematografia 2024-, els guionistes Eduard Sola -autor del llibret de *Casa en flames*- i Clara Roquet, la direcció de Paula Ortiz i un pressupost molt generós gràcies a tenir al darrere una gran plataforma com Amazon Prime.

La pel·lícula recupera i reivindica una figura molt rellevant dels anys trenta: l'escriptora, activista i nena prodigi Hildegart Rodríguez. Nascuda i educada sota un estricte procés de gestació eugènica, meticulosament programat per la seva mare Aurora Rodríguez, per convertir-la en una líder que transformés la societat, Hildegart va ser una figura rellevant de la segona república. Afiliada al partit socialista i defensora de la causa feminista, va ser víctima de l'obsessió de la seva mare per controlar-la i de les pròpies convulsions de l'època. Tots aquests aspectes apareixen d'una forma o altra en el film de Paula Ortiz, tot i que potser acaba decantant-se més per fer un fresc històric molt pensat pel gran públic, que no pas per aprofundir en el vessant més intimista de la història, en la relació obsessiva d'Aurora Rodríguez amb la seva filla.

En el fons, Hildegart tenia alguna cosa de Frankenstein, de criatura creada específicament per un propòsit. Ortiz passa més de puntetes per aquest aspecte i se centra més en el context políticsocial dels convulsos anys trenta i en la relació sentimental de Hildegart amb Abel Velilla, un militant del PSOE, que va ser el detonant del seu tràgic final. El guió d'Eduard Sola i Clara Roquet ens explica menys el procés de creació

LA VIRGEN ROJA

Espanya, 2023

Direcció: Paula Ortiz

Guió: Eduard Sola, Clara Roquet

Intèrprets: Najwa Nimri, Alba Planas, Aixa Villagrán, Patrick Criado, Pepe Viyuela

Durada: 114 min

Gènere: thriller

Idioma: castellà

Data d'estrena:

27/09/2024

de Hildegart, la seva etapa formativa i la construcció de la seva personalitat, i se centra, en canvi, en el vessant més públic del personatge. La creació de la ment superior havia d'estar al servei d'una causa transformadora de la societat, tal com ho plantejava Aurora Rodríguez, que no va poder controlar el “factor humà” i la deriva sentimental de la seva filla.

La virgen roja, bascula doncs entre aquesta voluntat per arribar al gran públic, condicionada per les mateixes característiques de la producció, i l'esforç de Paula Ortiz per fer-se seu el material. En aquest sentit, és una pel·lícula molt ambiciosa perquè pretén ser la “versió definitiva” sobre el personatge. Segurament per aconseguir-ho li falti una mica de profunditat dramàtica, de viure amb més visceralitat la frustració vital obsessiva d'Aurora i les ànsies d'alliberament personal de Hildegart. De fet, l'elecció d'Ortiz, directora d'una pel·lícula com *La novia* que també té aquesta aura tràgica, té tot el sentit, tot i que aquests condicionants de producció que hem comentat possiblement no li han permès anar més al fons en aquesta part psicològica. En el capítol interpretatiu, a banda del retrobament amb una gran actriu com Najwa Nimri en el paper d'Aurora, cal destacar la debutant Alba Planas com a Hildegart. La seva interpretació ens ajuda a entendre millor un personatge fascinant però condicionat pel seu tràgic destí.

Paco Vilallonga

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona